

Kære ...

I efteråret 2016 blev Ordblinderisikotesten præsenteret af Undervisningsministeriet. Vi, en ad-hoc gruppe under ROAL,¹ er meget positive overfor, at skoler dermed har fået et nyt og effektivt værktøj til at afdække alvorlige afkodningsvanskeligheder hos indskolings elever. Undersøgelser viser, at 80 % af de positivt testede elever i 0. klasse og 90 % af de positivt testede elever i 1. klasse, blev afdækket som værende ordblinde, da de efterfølgende i slutningen af 2. klasse blev testet for ordblindhed.² Antallet af elever, som rent faktisk viser sig at være ordblinde er dermed så høj, at vi mener, at elever som er testet i risiko for ordblindhed, bør få adgang til materialer under §17 lovgivningen.³ Vi foreslår en midlertidig adgang, gældende indtil ordblindhed endeligt er konstateret eller ikke konstateret, dog senest ved udgangen af 3. klasse.⁴

På nuværende tidspunkt har elever, som er afdækket ordblinde, adgang til lydfiler og tilgængelige tekstfiler via §17. Risikoeleverne har præcis samme behov. Adgangen er afgørende for, at eleven kan være en aktiv del af klassens læsefællesskab, forstået på den måde, at eleven v.h.a. læseteknologi og tilgængelige tekster både kan læse de tekster, klassekammeraterne arbejder med i læseindlæringen samt få positive og alderssvarende læseoplevelser. Desuden styrkes deres konventionelle skriftsproglige kompetencer. Således tages der hensyn til elever der er i risiko for at udvikle ordblindhed, så de har mulighed for, at blive så dygtige som de kan. jvf. Folkeskoleloven.

Oplevelsen af at være inkluderet i skolens læringsfællesskab, er afgørende for elevens videre skolegang, mulighed for videnstilegnelse og uddannelsesmuligheder.⁵

Vi ser adgang til tilgængelige materialer som et vigtigt led i den tidlige indsats for elever i risiko for at udvikle ordblindhed og begrundet dette som følger:

- Elever, som benytter sig af tilgængelige materialer bliver bedre læsere. Deres læsekompetencer udvikles ved konsekvent at blive præsenteret for den præcise sammenhæng mellem fonem og grafem.
- Elever, som har adgang til tekster udvider deres tekstkompetencer, viden og ordforråd. Det er derfor vigtigt, at også elever i risiko for ordblindhed, som har vanskeligheder ved at læse trykt tekst, har adgang til alderssvarende tilgængelige tekster.
- Det er vigtigt, at elever i risiko for ordblindhed så tidligt som muligt lærer at bruge læse/skriveteknologi. Jo tidligere elever bruger læse/skriveteknologi som arbejdsredskab, jo mere naturligt og jo nemmere vil det være, at benytte sig af teknologierne fremover.
- Anvendelse af læse/skriveteknologi og adgang til tilgængelige tekster gør, at eleverne kan undervises på samme niveau og med de samme materialer som klassens øvrige elever. Denne adgang er således en vigtig faktor for ligestilling og oplevet inklusion.
- At følge med i undervisningen på samme niveau som de øvrige elever i klassen er med til at styrke risikoelevernes tro på egne evner og handlemuligheder. Undersøgelser viser, at det

¹ ROAL – Samrådet for ordblindhed og andre læsevanskeligheder

² Vejledning til Ordblinderisikotesten s. 8

³ §17 i bekendtgørelse af lov om ophavsret (fx. Materialebasen og Nota)

⁴ Ved en antagelse, at 7 % af Danmarks befolkning er ordblinde, vil der være 18.000 – 19.000 potentielle og midlertidige medlemmer af NOTA på 0. – 3. klassetrin.

⁵ Jf. Salamancaerklæringen

har store socioemotionelle følger når elever hægtes af læsefællesskabet. Disse følger kan have afgørende indflydelse på valg og fravalg af uddannelser. Således har en tidlig indsats med adgang til tilgængelige tekster store socioøkonomiske fordele.⁶

Vi stiller os gerne til rådighed for uddybelse og yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Visti Søvsø Hansen, leder af Kompetencecenter for Læsning i Århus,

Mobil: 29204234

Email: vistso@aarhus.dk

Annette Klint, læsekonsulent i Kalundborg Kommune,

Direkte: 59 53 55 39

Mobil: 51 18 80 76

Email: annette.klint@kalundborg.dk

Karen Hojer Bangert, konsulent og koordinator i Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark

Tlf.: 36 75 10 88

Email: karen@ordblind.org

⁶ Forbedring af ordblindes læsefærdigheder giver milliardbesparelser, CEDI for Nota, 2011